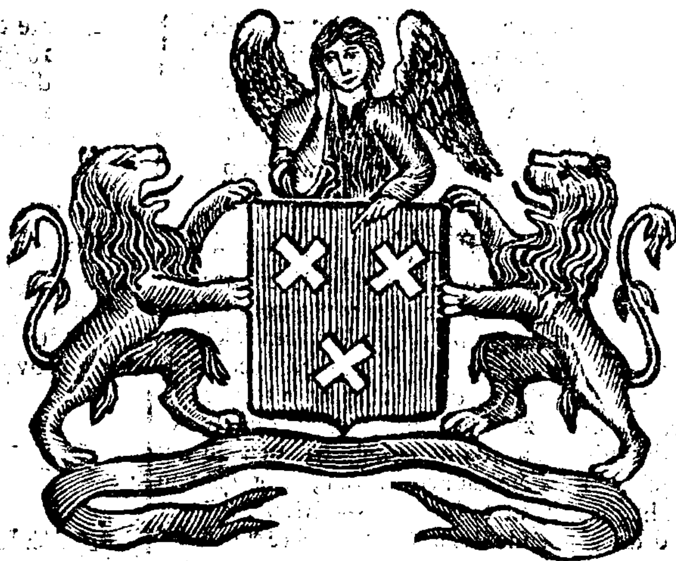
No. 44. 1819.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 30 OCTOBER.

SPANJE.

MADRID den 13 October. Almoewel de verschillende maatregelen, in Andalusie bij der hand genomen, om de onderscheidene deelen des Rijks voor de besmettelijke ziekte te bewaren, de inwoners genoegzaam konden gerust stellen, heeft echter de Gezondheids-junta, uit overmaat van voorzigtigheid, verlof gevraagd, in een aan den Koning gerigt rapport, om te Ocana, tien mijlen van hier, eene afdeeling troepen te plaatsen, onder de bevelen van den Kapitein-Generaal van Nieuw-Kastilie, in deze hoofdstad zelve eene Gezondheids-junta te organiseren, belast met bij uitsluiting het oog te houden op de besmettelijke ziekte, en buiten de stad een observatie-lazareth te vestigen. Daar Z. M. deze maatregelen heeft goedgekeurd, heeft de municipale-junta, bestaande uit vier-en twintig personen, zoo geneesheeren als voorname ambtenaren, bij edikt van den 6, de hermitage, welke zich op den top van den berg *Los Angeles* bevindt, aangewezen, om voor dit lazareth te dienen. Alle de kleine poorten der stad zijn gesloten en de vijf koninklijke poorten zullen door burgers worden bezet, welke alle de vreemdelingen, welke binnen komen, zeer nauwkeurig zullen opnemen. Een permanent gezondheids-commité zal op 't stadhuis zitting houden, ten einde alles, wat tot de gezondheid betrekking heeft, nategaan. Dezelve junta heeft nog vele andere maatregelen genomen, welke de inwoners allezins gerust moeten stellen.

De berigten uit Andalusie zijn omtrent de besmettelijke ziekte, steeds zeer ongunstig; zij maakt nog altijd in Kadix vorderingen. Den eersten October was het aantal der zieken tot 9230 geklommen. Men is niet zonder ongerustheid, of de armee en de vloot voeren ook de zaden der ziekte met zich. Te Sevilie zijn van den 24 tot den 30 September 20 lieden door de besmettelijke ziekte gestorven; doch het schijnt, dat dezelve zich nog alleen bij het kwartier Santa Cruz bepaalt, ten gevolge van de gestrenge maatregelen, door de junta bij der hand genomen. Daar het bewezen is, dat de ziekte ook te San Lucas de Barrameda is uitgebroken, is de gemeenschap van daar met Sevilie, zoo wel van personen, als van goederen, verboden.

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 15 October. Naar men verneemt, zal het nieuwe congres alhier, den 30 November aanstaande, geopend worden, en, tot den 20 januarij 1820, het bepaalde tijdstip voor de hervatting der zittingen van de Bondsvergadering te Frankfort, duren.

NEDERLANDEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

Zitting van Maandag den 25 October.

In deze Zitting is op voorstel van den President besloten, dat de Kamer een nieuwe blijk zoude geven van hare deelneming in alle gebeurtenissen, zoo gelukkige, als ongelukkige, welke Z. M. den Koning en het Koninklijk huis betreffen, door bij Z. M. den Koning, zoo wel, als bij H. K. H. de Vorstinne Moeder, complimenten van condoleantie, wegens het treurig overlijden van H. K. H. de Hertogin van Brunswijk Lunenburg afteleggen; en is daartoe benoemd eene commissie aan haar hoofd hebbende Jr. *J. E. N. van Lijnden van Hoevelaken*. In deze zitting, welke tot het aanhoren van genoemd voorstel expresselijk was aangelegd, is tevens ingekomen eene lijst der dispensatien, door Z. M. den Koning, sedert de laatste bijeenkomst der Staten-Generaal, verleend.

De vergadering is onbepaald gescheiden.

Zitting van Donderdag den 28 October.

De leden der Kamer, tegen heden bijeen geroepen zijnde, werd, ten half een ure, de vergadering geopend.

De notulen van het verhandelde in de zitting van jongstleden maandag werden gelezen en goedgekeurd.

Werd gelezen eene missive van den Staatsraad, belast met de directie der Staats-Secretarie, daarbij, namens Z. M., den President aankondigende, dat, op heden, ten een ure, van wege den Koning, zich in de Kamer zou den vervoegen Z. Exc. de Minister van Financien, benevens de Staatsraad, Directeur Generaal der In- en Uitgaande Regten en Indirecte Belastingen, en de Directeur Generaal der Directe Belastingen en Posterijen, om aan de vergadering vijf ontwerpen van Wet voor te dragen.

De President benoemde de heeren *A. G. Verheijen*, den graaf *van Randwijk*, *Mesdagh* en *Trenteseaux*, om gemelde Minister en Directeuren Generaal te recipiëren en in de vergadering binnen te leiden.

De President gaf aan de vergadering kennis, dat de 4de afdeeling tot haren president had gekozen den heer *de Jonge*, en, tot Vice-President, den heer *Huytens Kerremans*.

De heer *van Lijnden van Hoevelaken* deed vervolgens verslag aan de vergadering, namens de deputatie benoemd tot het afleggen van een compliment van condoleantie bij Z. M. en bij H. K. H. Mevrouwe de Prinsesse Douairière van Oranje-Nassau, wegens het overlijden van H. K. H. de Hertogin van Brunswijk, omtrent de wijze hoe zich gemelde deputatie van haren last gekweten en bij Z. M. en bij H. K. H. ontvangen was geworden.

De leden, de gemelde deputatie uitgemaakt hebbende, werden, voor het in dezen verrigte, door den President, namens de vergadering, bedankt.

Na eene korte tusschenpozing, werd Z. Exc. de Minister en de Directeuren-Generaal voormeld binnengeleid, en zich geplaatst hebbende, deed de Minister eene aanspraak, bij gelegenheid der overbrenging van vijf financieele wetten, als:

I. *Ontwerp eener wet, tot vaststelling van de eerste afdeeling der begrooting, aanvang nemende met 1820.*
II. *Ontwerp eener wet tot vaststelling der middelen, ter voorziening in de uitgaven, begrepen in de eerste afdeeling der begrooting, aanvang nemende met 1820.*
III. *Ontwerp eener wet tot vaststelling der tweede afdeeling over den jare 1820.*
IV. *Ontwerp eener wet tot vaststelling der middelen, ter bestrijding van de uitgaven, begrepen in de tweede afdeeling der begrooting over den jare 1820.*
V. *Ontwerp eener wet, houdende vaststelling van middelen tot stijving van 's Rijks schatkist.*

Na de ontvouwing van ieder dezer onderwerpen en het eindigen der aanspraak, bedankte de President den heere Minister van Financien voor de, door denzelven, gedane mededeelingen, en zeide, dat de vergadering zich met het onderzoek der voorgelezen ontwerpen van wet en de beraadslagingen daarover zou bezig houden.

Z. Exc. de Minister en de heeren Directeurs-Generaal, wederom naar buiten geleid zijnde, zeide de President, dat, daar genoegzaam alle de voorgelezen stukken reeds gedrukt waren, dezelve op morgen aan de leden zouden kunnen worden rondgedeeld; terwijl de vergadering besloot, de vorenstaande ontwerpen van wet aan het onderzoek der afdeelingen te verzenden.

De vergadering werd gescheiden tot nadere bijeenroeping en veranderd in geheim-comité.

'sGRAVENHAGE den 26 October. Op heden is het lijk van wijle H. K. H. *Frederika Louisa Wilhelmina*, Hertoginne Douairière van *Brunswijk Lunenburg*, plegtig, ingevolge het bekend gemaakte programma, ter aarde besteld. Reeds ten 5 ure begaf zich eene ontzaggelijke menigte, van allerwegen herwaarts gekomen, om getuigen te zijn van de treurige plegtigheid, naar de straten en pleinen, alwaar de rouwstoet zoude doortrekken en waar overal door de policie de beste maatregelen waren genomen, om wanorde en ongelukken voor te komen — Ten 6 ure begon men de klokken te luiden en successivelijk bezetteden de schutterij en de troepen der bezetting de hun aangewezene posten. Omstreeks 7 ure kondigde het lossen van 't geschut het vertrek van den stoet aan. Overal heerschte eene eerbiedige stilte; men hoorde alleen het treur-muziek en het dof geluid der gedekte trommen, en velen der aanwezigen konden hunne aandoeningen geenszins verbergen. — Aan de wagenbrug bewees de stedelijke regering aan de overledene voortreffelijke Vorstin de laatste eer, en van daar trok de stoet langzaam naar Delft, terwijl de weg derwaarts mede met aanschouwers bezet was en ook overal eene diepe stilte heerschte. Het was ruim tien uren toen de lijkstatie te Delft aankwam. De toevloed der aanschouwers was aldaar niet minder, dan in deze stad. Ten half elf ure werd het lijk ter kerk ingedragen en, na dat hetzelve door den Staatsraad, belast met de directie van de Staats-secretarie en andere beambten, waar onder twee hoofd-ambtenaren van gezegde secretarie, erkend, en de kist met het groot zegel des Rijks verzegeld was, in den grafkelder nedergelaten.

Van den 27 October. De commissie, in de jongste zitting van de Tweede Kamer der Staten generaal, tot het afleggen van rouwbeklag benoemd, heeft zich heden namiddag in staatsie van het Binnenhof naar het paleis van Z. M. den Koning begeven.

Z. K. H. Prins Fredrik heeft heden ochtend het ar-

(Het vervolg op de kant van deze bladzijde.)

tillerie kamp bij Waasdorp in oogenschouw genomen.

Van den 29 October. Heden morgen ten een ure is Z. K. H. de Prins van Oranje wederom, van hier, naar Soestdijk vertrokken; werwaarts zich insgelijks H. K. H. de Prinses, Hoogstdeszelfs gemalin, ten 9 ure, op reis begeven heeft.

— Een allerverschrikkelijkst ongeluk had heden alhier tegen den avond plaats, de Lootsschuit van *Albert Marcus*, welke uit zee gekomen was, belleepen bij het inkomen van het *Schellinger Zee-gat*, zulke geweldige hooge stortzeeën, dat het vaartuig omsloeg en de gansche equipage verongelukte; bestaande uit *vijf Lootsen* en eenen *Schutteman*, met name: Jacob Schol, Lieuwe Teunis Geest, Fedde Dirks Rettinga, Markus Jansen Knop, Sijbrand Douwes en Lub Okkes de Boer; alle vaders van verscheidene kinderen.

Gevoelige en medelijdende harten kunnen alleen bezeffen, hoe deze zoo plotseling droevige mare, bij vrouwen, kinderen, en naastbestaanden wierd ontvangen. Bij sommige was de wanhoop ten uitersten top gestegen, en alle de een meer, de ander minder, zullen deze voor hun zoo smartvolle wonde nog lang gevoelen. Aan eenige redding was niet te denken, zonder hetwelk hunne medelootsen (die zoo onderscheidend bekend zijn, niet zelden den dood te hebben getrotseerd, tot het behoud hunner medemenschen welke anders door de golven waren verslonden geworden) al het mogelijke zouden gepoogd hebben.

En behoeft men aan welgeplaatste en menschenlievende harten wel eenige prikkel bij te zetten, om deze ongelukkige familien aan derzelver mildadigheid aantebevelen? — kunnen weldaden wel immer beter besteed worden? — en hoe zoet moet de zelfsvoldoening voor hun niet zijn, eenigzins van hunnen overvloed tot soulaas bijgedragen te hebben, aan bedrukte weduwen? (waaronder

(Het vervolg op de tweede bladzijde.)

twee hoog zwanger), en weezen, welke hunne belangstelling steeds met zegening zullen erkentelijk zijn.

Aan de zoodanigen wordt verzocht hunne bijdragen te doen bezorgen aan het adres van de Heeren *J. Zeylemaker* en *C. Ruyghs*, welke zich met deze zoo eervolle, als edele pligt wel hebben willen belasten, en waarvan publieke rekenschap zal gedaan worden.

TERSCHELLING, *den 21 October.*

BRUSSEL den 25 October. Voor eenigen tijd liep het gerucht, dat een deel struikroovers in het Luxemburgsche de verplaatsing van eenige militairen magt noodig had gemaakt, doch thans meldt men, dat in den omtrek van Hoffalise, in de Ardennes, eene bende sluikers georganiseerd is geworden, zoo talrijk, dat de gewone tolbedienden niet in staat waren, zich behoorlijk tegen dezelve te verzetten, en dat uit dien hoofde eenige troepen uit het kamp van Meggeleu zijn gemarscheerd, om, in geval van nood, de behulpzame hand te bieden. — Men voegt er bij dat het hoofd dezer bende iemand is, welke kort geleden uit het tuchthuis is ontsnapt en welke reeds een ruiter van de Marechaussée, die hem op nieuw wilde vatten, over hoop zoude hebben geschoten.

ANTWERPEN, den 30 October. Wij hebben onlangs een vuur-verschijnsel gezien, hetwelk den horisont in den vorm eens halven cirkels, in de rigting van het Zuiden naar het Noorden, doorsneed; hetzelve bestond in eene soort van vurige wolk, waaruit dikke vlammen voortsproten. Eensklaps verspreidde zich de wolk en de hemel hernam deszelfs helderheid.

123ste KONINKL. NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

EERSTE KLASSE.

11de Lijst. No. 25205 een prijs van *f* 2500, No. 24327 een prijs van *f* 1000.

12de Lijst. Geene.

13de en laatste Lijst. No. 18642, een prijs van *f* 1000 No. 22916 eene premie van *f* 5000.

De Directeur der Koninklijke Nederlandsche Loterij,
M. DE JONGE VAN ELLEMEET.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

Amsterdam den 29 October.

Werkelijke Schuld	2½	pCt.	43¼	a	42¾
Certific. uitgestelde dito			13/16	a	7/8
Kans-Biljetten		f	25	a	25¼
Schuldbek: Sijndik	5	pCt.	97¾	a	98¼
Idem nieuwe Sijndik:	5	—	93¼	a	94
Nederlandsche Bank		f	116	a	116½
Oblig. Rusland	5	—	89⅝	a	90¼
„ Spanje 1805	5½	—		a	
„ „ 1807	5½	—	14¾	a	14½
Weener Certificaten	2½	—	29	a	29¼
„ Metaliek	5	—	67¼	a	67½
„ „	2½	—	33¼	a	32¾
„ „	1	—	13¼	a	13½
„ Bank	5	—	48¾	a	49¼
„ dito	4	—	38	a	39½
Certific. Monte Napol	5	—			
„ Napels	5	—	65¾	a	66¼
Obl. Amer., *Hope* c. s.	5½	—	105	a	105½
„ Deensche Tollen	4	—		a	
Spaansche Coupons		f	5	a	5¼

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA, van den 30 October 1819.

Het Veertel Tarwe		*f* 7:15:—
De Zak Rogge	*Oude*	
	Nieuwe.	5: 3:—
Het Veertel Gerst (winter)		—:—:—
——— Boekwijt		4:18:—
——— Haver		2:10:—
Fijn Tarwe Meel (per Amst. pond.)		—: 2:12
Grof ——— idem.		—: 1: 6
Rogge Meel idem.		—:—:—
Boter idem.		—: 6: 4
Aardappelen (per Amst. ton.)		4:—:—
't 1½ Pond Fijn Tarwe Brood		—: 2:12
De 2 Pond Grof. idem.		—: 2:12
De 6 pond Rogge Brood		—: 5:—
Het pond Rundvleesch		—: 5:—
——— Kalfsvleesch		—: 5: 8
——— Schapenvleesch		—: 6:—
——— Versch Varkenvleesch		—: 6:—
——— Gerookt idem		—: 9:—
De 1000 pond Hooi		14:10:—
——— Stroo (Rogge) 1000 pond		9:—: 8
Het 1000 Eiken Telhout		3:—:—
——— Doof Hout		2: 4:—
De Kar Spaanders.		3:12:—
——— Struiken		4:—:—
De 100 Mutsaard		2:13:—

ADVERTENTIEN.

NB. De CREDITEUREN in het Faillissement van G. PRINCEN, welke hunne pretentien nog niet hebben doen verifiëeren en affirmeeren, worden bij dezen verwittigd, dat bij vonnis der Regtbank van Koophandel te Breda, in dato 27 October 1819, behoorlijk geregistreerd, aan hun een uitstel, tot het volbrengen dezer formaliteit, verleend is, tot op den 20 November 1819. Wordende deze Crediteuren daarvoor op dien dag opgeroepen, om te compareeren ter Griffie der Regtbank van Koophandel, des s'morgens om tien ure.

De Syndic in voornoemd Faillissement,
F. VAN GILS.

BURGEMEESTEREN van *Oosterhout*, maken hier mede bekend, dat de *Oosterhoutsche Najaarsmarkt*, dewelke op den 25 October 1819 had moeten plaats hebben, uit hoofde van het ongunstig weder, op *Woensdag* den 3 November is uitgesteld.

Burgemeesteren voorn.,
(get.) A. BROUWERS Asz.,
Ter ordonnantie van dezelven
De Secretaris,
(get.) B. LUKEVEL.

. VERKOOPING VAN VASTE GOEDEREN *gelegen onder Teteringen.*

PIETER VAN GINNEKEN, *Openbaar Notaris, residerende te Teteringen,*

Als last hebbende van zijn Principaal, zal op twee onder te noemen Donderdagen, des Namiddags om 3 ure, ten Huize van CORNELIS VERDAASDONK, te *Teteringen* bij de Kerk, publiek Veilen en Verkoopen;

Eerste Koop. Een Parceel ZAAILAND en BOSCHJE, gelegen op den *Meerberg*, onder *Teteringen*, groot een Buinder genaamd *de Wei*, Oost de Straat, West den tweeden Koop, Zuid de Erven Jacobus Koolen, en Noord Andries Bierwagen en den 4en Koop, in gebruik bij Joannes Koolen, tot 11 November 1823.

Tweede Koop. Een Parceel ZAAILAND, gelegen als voor, genaamd Jan Peeren Akker, groot een Buinder, Oost den eersten Koop, West den volgenden Koop, Zuid de Erven J. Koolen en Noord Andries Bierwagen en anderen, in gebruik bij Cornelis Anssems, tot 11 November 1823.

Derde Koop. Een Parceel ZAAILAND, gelegen als voor, genaamd de *Lange Akker*, groot 350 Roeden, Oost den vorigen Koop, West Martinus Buijks, Zuid de Erven J. Koolen, en Noord P. van Beek en anderen, in gebruik bij Joannes Koolen tot 11 November 1823.

Vierde Koop. Een Parceel ZAAILAND, EN SCHAARBOSCH, gelegen als voor, genaamd het *Stedeken*, groot 350 Roeden, Oost de Baan, West en Zuid den eersten Koop, en Noord Andries Bierwagen, zijnde het Zaailand in gebruik bij Cornelis Anssems tot 11 November 1823.

Vijfde Koop. Een Parceel HOOI, OF WEILAND, gelegen in den Polder de *Vugt*, onder Teteringen, in de *Moeren* groot een Buinder, Oost D. Huijgens, West en Noord de Weduwe Hk. van Dijk, en Zuid de Erven Joannes Vermeulen, in gebruik bij Jan Koolen tot 11 November 1823.

De eerste Zitdag op Donderdag den 11en November. En de laatste op Donderdag, den 25en dito, beiden dezes Jaars.

NB. Na den afloop des laatsten Zitdags, zal het SCHAARHOUT, staande omme de drie eerstgenoemde Koopen, mede publiek worden verkocht.

Nadere onderrigtinge te bekomen, ten kantore van bovengenoemden Notaris.

. VERKOOPING VAN VASTE GOEDEREN *gelegen onder Teteringen.*

PIETER VAN GINNEKEN, *openbaar Notaris, residerende te Teteringen.*

Als Last hebbende van zijn Principaal, zal op twee onder te noemen *Donderdagen* des Namiddags om 3 ure, ten Huize van CORNELIS VERDAASDONK, te *Teteringen* bij de Kerk, publiek Veilen en Verkoopen;

EERSTE KOOP.

Een Parceel ZAAILAND, genaamd BOERENSTEDE, gelegen op het Hoeveneind, te *Teteringen*, in *Steenbergen*, groot ongeveer twee Buinderen, Oost, Cornelis Verschueren, West en Zuid, Cornelis van Dijk, en Noord Pieter Anthoniesen.

De eerste Zitdag zal zijn op Donderdag den 11en November.

En de laatste op Donderdag den 25en dito, beiden dezes Jaars 1819.

Nadere informatie te bekomen ten kantore van den Notaris voornoemd.

. Bij F. B. HOLLINGERUS PIJPERS, alléén Gekwalificeerd Kollekteur der Koninklijke Nederl. Loterij op de Groote Markt te Breda, zijn voor de 2de Klasse welke op Maandag den 15 November zal beginnen te trekken, nog Geheele en Gedeelten van Loten, zoo in Koop als Huur, Prijs Courant, te bekomen, en kunnen de ingeblevene Huurloten tot den 7 dierzelve maand worden ingewisseld.

. BREDA. Tot gemak van alle Heeren en Dames en verdere begunstigers, zijn alhier bij VAN DOOREN de zoo getenommeerde TANDMIDDELEN van den Tandmeester SIMON NATHANS *Dentz*, van Amsterdam, tot vastgestelde Prijzen te bekomen als volgt:

I. Een aangenaam Opiat en Parelwassing tot onderhoud van Mond en Tanden, als ook voor die der Kindertandjes à *f* 2 . 10 . 0

II. Een Mondspoeling voor Schorbut, Rumathieke Pijnen in den Mond, Aangroeijen en versterken van 't Tandvlees à *f* 3 . 0 . 0

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

III. Een Tand-elixter om de tanden wit te maken à *f* 1 . 2 . 0

IV. Een Tandpoeder tot zuivering der Tanden à *f* 10 st.

V. Het Savon de Paris voor Zomervlakken, wegnemende in het kort alle Vel ontstekingen, Jeukkerijen, Sproeten, enz. à *f* 1 . 0 . 0 't Flesje.

NB. Alle de Fleschjes en Potjes zijn alle met berigten enz. voorzien.

. Bij BLUSSÉ EN VAN BRAAM *te Dordrecht*, en hunne Correspondenten, wordt thans uitgegeven: I. Het VIERDE DEEL der *Leerredenen over verschillende Onderwerpen*, door E. KIST, *Predikant* te *Dordrecht*. Deze Bundel gaat over dertien uitgelezen Stoffen, even stichtend en belangrijk, als die in de voorgaande Deelen vervat zijn. — En nog van denzelfden geächten Autheur: II. *Redevoering over de Invoering van het Christendom in ons Vaderland, als eene gebeurtenis, bij uitnemendheid geschikt, om ons in onze pogingen, tot voortplanting van het Evangelie onder de Heidenen, met goeden moed zoo wel, als met warmen ijver te doen volharden* Uitgesproken bij gelegenheid van de Algemeene Vergadering van het *Nederlandsch Zendeling-Genootschap* te *Rotterdam*, den 22 van Hooimaand 1819. — Als mede III. De *derde* Druk van den *Hoofd-inhoud van de Zedeleer des Christendoms*, Twee deelen. Waarmede dit en de overige Werken van den Eerwaarden *Kist* nu weder compleet te bekomen zijn.

Bij bovengenoemde *Blussé en van Braam* worden nog uitgegeven:

I. B. JANSON, *New Pocket-Dictionary*; of *Nieuw Zak-Woordenboek* der *Engelsche* en *Nederduitsche Talen*. In *Twee Deelen*. NIEUWE DRUK, overzien en vermeerderd, door den Heer R. VAN DER PIJL te *Dordrecht*.

II. L. EULER, *Volledige Inleiding tot de kennis der* ALGEBRA, aan de hand gevende eene gemakkelijke oplossing van alle soorten van Rekeningen, zoo in de *Wiskunde*, den *Koophandel*, als in *andere zaken*. LAATSTE DRUK, aanmerkelijk *verbeterd* door den Heer M. J. S. BEVEL, te *Leiden*. Twee Deelen. In *groot Octavo*.

III. NIEUWE ALTOOSDURENDE ALMANACH; met eene *uitvoerige* en *volledige Verklaring* van deszelfs *zamenstelling*, *gebruik* en *nuttigheid*, door den *Hoogleeraar* J. DE GELDER te *Leiden*. Zwart of afgezet; ook opgeplakt, of achter lijst en glas, naar elks keus.

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.